

# **Nathalie (37) emigreerde met haar hoogbegaafde dochters naar Denemarken**

**'Het onderwijs in Nederland maakte haar diepongelukkig'**



**Nathalie Mandemaker (37) verhuisde anderhalf jaar geleden samen met haar man Peter (45) en hun twee dochters Guusje (14) en Bobbie (9) naar Denemarken. Niet omdat emigreren altijd al hun grote droom was, maar omdat er in Nederland geen passend onderwijs was voor Guusje en Bobbie, die hoogbegaafd (IQ 130+) en uitzonderlijk hoogbegaafd (IQ 145+) zijn.**

Dat haar dochters bovengemiddeld intelligent waren, ontdekte Nathalie pas toen Guusje in groep 4 vastliep. „Op papier was ze de ideale leerling: goede cijfers, rustig, lief en altijd betrokken. Maar in de praktijk kon ze alle prikkels in de klas niet aan. De groep was te groot en er gebeurde te veel om haar heen.”

Na een periode op een prikkelarme school bleek Guusje hoogbegaafd en maakte ze de overstap naar een school speciaal voor hoogbegaafde kinderen.

Ook haar jongere zusje Bobbie bleek niet op haar plek in het reguliere onderwijs. „Zij was heel anders dan Guusje. Waar Guusje juist van structuur en leren hield, was Bobbie nieuwsgierig op haar eigen manier en leerde ze het liefst de meest absurde weetjes over dieren en de natuur.” Toch liep ook zij vast. „Op de reguliere basisschool klapte ze helemaal dicht. Ze ging van een vrolijk en creatief kind naar iemand die iedere dag huilend thuiskwam.”

## **Uitzonderlijk hoogbegaafd**

Nathalie en haar man Peter besloten ook Bobbie te laten testen. „Ze bleek een IQ van boven de 145 te hebben, uitzonderlijk hoogbegaafd dus. Sommige onderdelen van de test had ze zelfs uitgespeeld, waardoor we niet eens precies weten hoe hoog haar IQ is.”

## **„Ze was diepongelukkig”**

Maar ook voor Bobbie bleek passend onderwijs een enorme uitdaging. Zelfs het hoogbegaafdenonderwijs bood uiteindelijk geen uitkomst. „Ze rende weg als ze naar school moest en kreeg zelfs fysieke klachten, waaronder buikpijn en koorts. Ze was diepongelukkig.” Hierdoor besloot Nathalie Bobbie uiteindelijk thuis te houden.

## Thuisonderwijs

„Het probleem in Nederland is dat je, zodra je eenmaal in het schoolstelsel zit, er wettelijk niet meer uit mag”, legt Nathalie uit. „Wil je thuisonderwijs geven, dan moet je dat voor het kind vijf jaar, en dus leerplichtig wordt, aangeven. Is je kind eenmaal ingeschreven op een school, dan kun je hier geen aanspraak meer op maken.”

Daardoor mocht Nathalie haar dochter, ondanks dat Bobbie nergens terecht kon, officieel geen thuisonderwijs geven.

„Mensen hebben vaak een negatief beeld van thuisonderwijs. Het stereotype idee is dat kinderen nauwelijks iets leren en in een sociaal isolement zitten. Maar er zijn ook duizenden kinderen zoals Bobbie, die tussen wal en schip vallen.” Volgens Nathalie zou thuisonderwijs daarom toegankelijker mogen worden, mits daar meer toezicht tegenover staat. „Nu worden mensen die thuisonderwijs geven

helemaal niet gecontroleerd, waardoor er soms extreme gevallen zijn waarin kinderen enorm achterlopen of in een onveilig thuissituatie leven. Als Nederland bijvoorbeeld 1 keer per jaar een controle aan huis zou invoeren voor deze kinderen, zou de ontwikkeling prima gemonitord kunnen worden.”

## **„Je kan ook een expert inschakelen om een deel van de stof te doceren”**

Nathalie benadrukt daarnaast dat goed thuisonderwijs ook betekent dat je het accepteert wanneer je iets zelf niet kunt uitleggen. „In zulke gevallen kun je een privédocent of expert inschakelen om dat deel van de stof te doceren. Veel thuisonderwijzers helpen elkaar ook en gebruiken hun netwerk om hun kinderen te voorzien van goed onderwijs.”

## Andere keuzes

Volgens Nathalie draait het vooral om maatwerk, zodat een kind echt tot leren komt — niet om het aanbieden van compleet andere lesstof dan op school. „Natuurlijk zijn er dingen die elk kind moet leren voordat het volwassen wordt. Maar als mijn dochter de tafel van drie op haar tiende leert in plaats van op haar achtste, terwijl ze op haar negende al vloeiend Engels spreekt en niet depressief thuiszit omdat ze ongelukkig wordt van school, dan is dat toch alleen maar goed?” Zelf werkt Nathalie, die inmiddels een eigen bedrijf in thuisonderwijsmateriaal heeft, veel met thema's. „Bij het thema 'de wereld in kaart' is ieder continent bijvoorbeeld een les en leer je niet alleen over gewoontes, maar ook over topografie en biologie.” Rekenen doet ze wel met een vaste methode. „Dat is een van de basisvaardigheden die wij erg belangrijk vinden.”



„In een les en leer je niet alleen over gewoontes, maar ook over topografie en biologie.” © Eigen beeld

## Emigreren

Om passend onderwijs te kunnen bieden zonder de wet te overtreden, besloten Nathalie en Peter te emigreren naar een land waar thuisonderwijs wel is toegestaan. „Guusje moest ondertussen ook op zoek naar een middelbare school en door haar prikkelgevoeligheid was maatwerk erg belangrijk. Toen de scholen dat niet konden bieden en onze beide dochters thuis kwamen te zitten, was het tijd om te vertrekken.”



@hoogbegaafd\_en\_zo

## **Frankrijk viel tegen**

Aanvankelijk wilde het gezin naar Frankrijk, omdat de overheid naar verluidt vaker een oogje dicht kneep als het gaat om thuisonderwijs. Eenmaal daar viel dat echter flink tegen. „Er werd ons verteld dat we grote problemen zouden krijgen als we onze kinderen niet naar school stuurden. Ook vonden we het  
Ook vonden we het platteland te afgelegen; er waren nauwelijks andere kinderen in de buurt.”

## **Plan B**

Na zes weken rondreizen in Frankrijk besloot het gezin voor plan B te gaan, dat was naar Denemarken. „Na twee dagen hadden we ons droomhuis gevonden. De seconde dat Guusje en Bobbie binnenliepen, zag ik ze ontdooien. 'Hier willen we wonen', zeiden ze meteen.” Ook de ligging bleek ideaal. „We wonen op slechts een halfuur van de grens, waardoor Nederland nog altijd goed bereikbaar is.”



„Ik zag Guusje en Bobbie ontdooien.” © Eigen beeld

## Leven in Denemarken

„In Denemarken zijn de regels veel soepeler. In principe mag iedereen thuisonderwijs geven en kun je die keuze op elk moment herzien. In theorie zou een kind het ene jaar naar school kunnen gaan en het andere jaar thuisonderwijs kunnen krijgen.”

# „Ze is gelukkiger dan ze ooit op een reguliere school is geweest”

Bobbie krijgt inmiddels al drie jaar thuisonderwijs. „Meestal betekent dat ’s ochtends les in de garage, die we hebben omgebouwd tot klaslokaal, en ’s middags gewoon lekker kind zijn. Dan is ze vaak het liefst bezig in haar moestuintje.”

Volgens Nathalie werkt het uitstekend. „Ze is gelukkiger dan ze ooit op een reguliere school is geweest.”

## **Zo ouders, zo dochters**

Nathalies man Peter bleef de afgelopen anderhalf jaar thuis om te helpen en te klussen. „Voorheen werkte hij als aannemer, maar binnenkort gaat hij aan de slag als hovenier. Hij lijkt eigenlijk heel erg op Bobbie: ontzettend slim, maar het liefst bezig met zijn handen en buiten in de natuur.” Maar niet alleen Peter is slim, ook Nathalie bleek hoogbegaafd. „Pas nadat onze dochters waren getest, besloot ik mijzelf ook te laten testen.”



Nathalie ziet de toekomst in Denemarken rooskleurig in. ©  
Eigen beeld

Maar niet alleen het onderwijssysteem bevalt het gezin goed. Ook het leven in Denemarken ziet Nathalie rooskleurig in. „Zelfs als alles in Nederland ineens magisch goed geregeld zou zijn, zouden we niet meer terug willen. Er is hier meer ruimte en veel meer rust; sinds we hier wonen heb ik geen file meer gezien. Ook zijn huizen hier nog voor normale prijzen te koop. Voor de toekomst van onze kinderen zie ik hier simpelweg meer mogelijkheden.”



@hoogbegaafd\_en\_zo